

Beste HVN-leden,

Het bestuur van de Historische Vereniging Nieuwerkerk aan den IJssel probeert u op de hoogte te houden van interessante nieuwtjes rondom de Historische Vereniging en de Oudheidkamer. U ontvangt al drie maal per jaar de HVN-Nieuwsbrief. Via de e-mail sturen we u daarnaast soms de HVN-Nieuwsflits.

Deze keer is dat met een **precies 200 jaar oude Nieuwerkerkse nieuwjaarswens** en toen voor de eerste eigenaar van de door de HVN in 2013 verworven arrenslee: Gerardus van Lange(n).

(‘Bij d'aanvang van dit jaar reken ik het mijn pligt,U 't beste heil te wenschen, in dit kort gedicht. D'altoede God behoed' U steeds op uwe wegen.Hij weer het onheil af, en schenk' U zijnen zegen. Hij zij uw leidsman op dit moeilijc pad van 't leven, En doe U stadig naar een beter leven streven en als uw loopbaan hier ten einden is gebracht, Dan in dat rijk zult gaan, waarnaar de Christen smacht’).

- **Nieuwerkerkse nieuwjaarswens van 200 jaar geleden**

Van 1760 af dateren uit Nieuwerkerk diverse bewaard gebleven lange nieuwjaarswensen van asophalers en dergelijke. Die waren gedrukt en bedoeld om bij velen een fooi te krijgen, zoals nu minimale kaartjes van krantenbezorgers nog dienen. Over een aantal daarvan is gepubliceerd in *Het Kanaal*, tot op 9 januari 2013 toe! Ook voor *Hart van Holland* is nu behandeling van zo'n gedrukte gepland.

Daarnaast bleven uit kleiner kring wat geschreven wensen bewaard. Een voorbeeld is deze van en voor 1814 uit het streekarchief Midden-Holland. Hij werd als voorbedrukte prent met blanco middenstuk uitgegeven door Jan Hendriksen te Rotterdam. L. Schweickhart graveerde hem. Hij tekende twee zuilen met symbolische vrouwen. De ene omarmt een afgebroken ronde zuil: vast de vergankelijkheid. De andere heeft in de rechterhand een model van een kerk: vast duidend op de onvergankelijkheid.

Bovenaan houdt een engeltje wel twee 'hoornen des overvloeds' vast. Arie Rook Ariezoon, zelfs zijn achternaam herinnert aan het beroep van steenovenstoker, schreef middenin een gedicht voor de steenrijke fabrikant Gerardus van Lange(n) (1759-1829) en zijn vrouw. Ze bezaten de binnendijkse steenplaats op Ver Hitland en woonden daar ook. De bijdrage 'Had arrenslee gouden zweep?' in de laatste HVN-nieuwsbrief onderbouwde dat de door de HVN van mw Van Lange gekregen arrenslee wel van hem moet zijn geweest! Arie Rook onderschreef dit rijmwerk als 'UEDW Dienaar'. Niet alleen deze tekst is handgeschreven, ook het inkleuren was handwerk.

- **Laatste kansen voor OV-expositie in Oudheidkamer**

De zaterdagen 4 januari en 1 februari zijn de laatste open middagen met de ov-wisselexpositie. Kom en zie, het is echt de moeite waard!

De door voorzitter Johan Knoester samengestelde wisselexpositie is verdeeld over 6 panelen. Het eerste paneel gaat over het vervoer dwars over de IJssel. Het gaat daarbij om de diverse veerdiensten waarvan er tegenwoordig in Nieuwerkerk nog maar één over is. Dit is de oudste vorm van openbaar vervoer en deze komt dan ook als eerste aan de orde. De andere 5 panelen gaan over openbaar vervoer evenwijdig aan de IJssel, aan de route van Gouda naar Rotterdam vice versa. Nieuwerkerk is halteplaats aan deze route. Er is in de geschiedenis van dit 'evenwijdige vervoer' sprake van een zekere opeenvolging. Vervoerstypen komen op en worden na een tijdje weggeconcurrerd. Paneel 2 gaat bijvoorbeeld over de passagiersdienst per wagen over de 's-Gravenweg. Maar deze wordt na 1840 verdrongen, eerst enigszins door de Goudse Boot (paneel 3) en later definitief door het Oude Spoor (paneel 4). Het personenvervoer per spoor legt het vervolgens in 1935 af tegen de bus (paneel 5), maar keert terug in 1971 wanneer de groeiende forensengemeente een halte krijgt aan het Nieuwe Spoor (paneel 6). Voorwerpen zijn uit eigen bezit en geleend van de HV Ouderkerck op d'IJssel en van HVN-lid Hans de Vlaming.

- **Contributie mag al**

Nadrukkelijk erom vragen doen we pas in de eerstkomende Nieuwsbrief, maar de contributie voor 2014 (€17,50) kan al worden overgemaakt op rekening NL89 RABO 0345 2942 03, onder vermelding van 'contributie 2014', waarvoor dan bij voorbaat dank! Voor de belastingen: de HVN is een Culturele ANBI!

*Met vriendelijke groeten,
namens het bestuur van de HVN*

Adri den Boer (secretaris)